

Ovdâskoddevaaljah 2015

Ovdâskoddevaaljah

Ovdâskoddevaaljah tuállojeh jyehi niäljád ive. Vaaljâin väljejuvvojev ovdâskoodán 200 aalmugovdâsteijed meridiđ mii ohtsijn aašijn. Ive 2015 ovdâskoddevaaljah uárnejuvvojev pasepeeivi 19.4.2015.

Ovdâskode pargoh

Suomâ vuáđulaavâ mielđ väldi Suomâst kulá aalmugân. Aalmug väljee ovdâskode meridiđ aašijn.

Ovdâskode tehálumos pargo lii asâttidđ laavâid, moi mielđ ohtsâškodde tuáimá.

Nubbe tehálâš ovdâskode pargo lii meridiđ staatâ budjetist. Budjetist miäruštâllojeh, ete mast staatâ finnee ruudâid já moos ruudâh kiävttojev. Ovdâskode pargon lii meid kocceedđ staatâ ekonomiatuálu.

Ovdâskode väljee eennâm haldâttâs uáiviminister já kocá haldâttâs tooimâ. Lasseen ovdâskode meerrid Suomâ staatâ uáivil maangâin Euroop union aašijn.

Kii uázžu jienâstidđ?

Ovdâskoddevaaljâin puáhtá jienâstidđ juáháš Suomâ aalmugjeessân, kote lii tiävdám 18 ihheed majemustáá vaaljâpeeivi 19.4.2015.

Jis tust lii jienâvuoigâdvuotâ ovdâskoddevaaljâin, te uázuh tast poostâst almottâskoortâ. Tot vuolgâttuvvoo njuhčâmáánust.

Almottâskoortâst láá tuu nommâ, vaaljâpeeivi já munejienâstemäigi sehe tiätu jienâstemsaajeest vaaljâpeeivi. Almottâskoortâ mielđi uázuh meid luvâttállâm munejienâstemsoojijn tuu pääihi alda sehe eres tehálii tiäđu vaaljâin.

Kiäm puáhtá jienâstidđ?

Puávtáh jienâstidđ ulmuu, kote lii iävtukkâssân ovdâskoddevaaljâin tuu jieijâd vaaljâpirrâduvvâst.

Suomâ lii juohum 13 vaaljâpirrâdâhân. Jyehi vaaljâpirrâduvvâst láá jieijâs iävtukkâsah. Tuu vaaljâpirrâdâh almottuvvoo almottâskoortâst.

Tiäđu iävtukkâsâin uážuh ovdâmerkkân aavisijn, televisiost teikâ internetist čujottâsâst www.vaalit.fi.

Jyehi iävtukkâsâst lii jieijâs iävtukkâsnummeer. Jieijâd vaaljâpirrâduv iävtukkâsâi numereh kávnovejeh eres lasseen jienâstemsoojijn. Numereh uáinojeh meid iävtukkâsâi vaaljâmáinusijn.

Vaaljâsyeligâsvuotâ

Juáhâš meerrid jieš, haalijd-uv jienâstid. Juáhâš meerrid jieš meid tast, kiäm haalijd jienâstid. Jienâvuoigâdvuotân kulá vaaljâsyeligâsvuotâ. Tot uáivild, ete tun jieš taarbâš muštâlid kiässán, kotemuu iävtukkâs jienâstah.

Kuás puáhtá jienâstid?

Puávtáh jienâstid ovdâskoddevaaljâin jo-uv vaaljâpeeivi teikâ tađe ovdil munejienâstmist.

Jienâstem vaaljâpeeivi

Vaaljâpeeivi lii pasepeivi 19.4.2015. Vaaljâpeeivi jienâstemsajeh láá áávus tijme 9–20. Puávtáh jienâstid tuše ton jienâstemsajeest, mii lohá tuu almottâskoortâst.

Munejienâstem

Jis jieš pyevti teikâ haalijd jienâstid vaaljâpeeivi, puávtáh jienâstid muuneeld. Puávtáh jienâstid mon peri munejienâstemsajeest Suomâst teikâ olgoenâmijn. Munejienâstem álgá 8.4.2015 já nohá 14.4.2015. Täärhist munejienâstemsaje ávusorroomaigijd luvâttálmist, mon uážuh almottâskoortâ fáárust, teikâ internetist čujottâsâst www.vaalit.fi

Kiäst uážuh iše?

Vaaljâvirgeulmuuh já vaaljâišedeijeeh išedeh já rävvejuh tuu puohâin tilálâšvuodâin. Jis taarbâšah iše jienâstmist, puávtáh pivded vaaljâišedeijee išseen jienâstemkoopin. Vaaljâišedeijen puáhtá toimâd meid olmooš, kiäm lah jieš valjim. Vaaljâišedeijee ij uážu muštâlid kiässán, kiäm jienâstih.

Päikkijienâstem

Jis lah váduhávt ruásmuttum teikâ kuhesáigásâš pyeccee, puávtáh jienâstid muuneeld päihist. Almoot tast puhelimáin teikâ luámáttuvvâin tuu kieldâ kuávdášvaaljâlävdikoodán 7.4.2015 tme 16 räi. Lävdikode puhelinnummeer kaavnah jieijâd almottâskoortâst. Meid omâhâštipšoo puáhtá almottâttâd päikkijienâstmân. Pyecceiviäsuin já lájádâsâin puáhtá jienâstid muuneeld, jis lii tobbeen tipšomnáál.

Ovdil jienâstem

Vääldi jienâstmân fáárun persovntuodâštus, ovdâmerkkân passi, persovnkoortâ, vyeijimkoortâ teikâ eres västideijee virgálie äššikirje, mast lii tuu čuovâkove. Jienâstemsajeest tuu vuárdá vaaljâvirgeolmooš. Sun täärhist vistig tuu persovnvuodâ persovntuodâštusâst já addel tunjin jienâstemliipu.

Návt jienâstah vaaljâpeeivi

1. Moonâ tevdiđ jienâstemliipu jienâstemkoopin. Čääli jienâstemliipun čielgásávt ton iävtukkâs nummeer, kiäm jienâstah. Uážuh jienâstiđ tuše oovtâ iävtukkâs. Jis jieš mušte nummeer, täärhist nummeer luvâttâlmist jienâstemkoopin seeinist. Ele čääli jienâstemliipun maiden muide ko tuu iävtukkâs nummeer.
2. Maacâst jienâstemliipu kaskoo nuuvt, ete kihheen ij pyevti uáiniđ nummeer. Liipun lii merkkejum saje, kogo tot macâstuvvoo.
3. Maacâ virgeulmuu luus. Vaaljâvirgeolmooš stempplist macâstum jienâstemliipu.
4. Kooččât macâstum jienâstemliipu vaaljâuurnán.

Návt jienâstah muuneeld

1. Moonâ tevdiđ jienâstemliipu jienâstemkoopin. Čääli jienâstemliipun čielgásávt ton iävtukkâs nummeer, kiäm jienâstah. Uážuh jienâstiđ tuše oovtâ iävtukkâs. Jis jieš mušte nummeer, te täärhist tom jieijâd vaaljâpirráduv iävtukkâsluvâttâlmist, mii lii munejienâstemsaajeest uáinimnáál. Ele čääli jienâstemliipun maiden muide ko tuu iävtukkâs nummeer.
2. Maacâst jienâstemliipu kaskoo nuuvt, ete kihheen ij pyevti uáiniđ nummeer. Liipun lii merkkejum saje, kogo tot macâstuvvoo.
3. Ko lah tiävdám jienâstemliipu, maacâ vaaljâvirgeulmuu luus. Vaaljâvirgeolmooš stempplist macâstum jienâstemliipu já addel tunjin ruškis vaaljâkoovert. Piejâ jienâstemliipu kooverttân já lijmi koovert kiddâ.
4. Tast maŋa vaaljâvirgeolmooš pivdá tuu vuáláčäälliđ luámáttuv. Vuáláčälímáin tun nonniih, ete lah jieš tiävdám jienâstemliipu, virgeolmooš lii stempplistâm tom já lah jieš toppâm jienâstemliipu kooverttân.
5. Loopâst vaaljâvirgeolmooš tappa vaaljâkoovert já tuu vuáláčáállám luámáttuv fiskis vuolgâttâskooverttân já vuolgât tom kuávdášvaaljâlävdikoodán.

Návt lah jienâstâm já puávtáh vyelgiđ jienâstemsaajeest.

Tiedettemčáálus lii interneetist čujottâsâin www.vaalit.fi já www.papunet.net/selko

Riehtiministeriö

Selkokuávdáš